

Uusia metsiin ja puuhun perustuvia elinkeinomahdollisuuksia

Metsä yhteiskunnassa - suhde murroksessa 6.11.2007 Joensuu

Taru Peltola

METSÄALAN
TULEVAISUUSFOORUMI

Metsäalan arvoketjujen
elinkeinomahdollisuudet

Taru Peltola

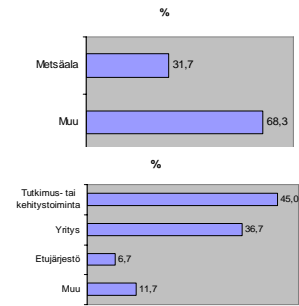
Selvityksen

- Tavoitteena tuottaa perusteltuja asiantuntijanäkemyksiä koskien metsäalan tulevia liiketoiminta- ja elinkeinomahdollisuuksia
- Taustalla metsäalan murros

www.metsafoorumi.fi

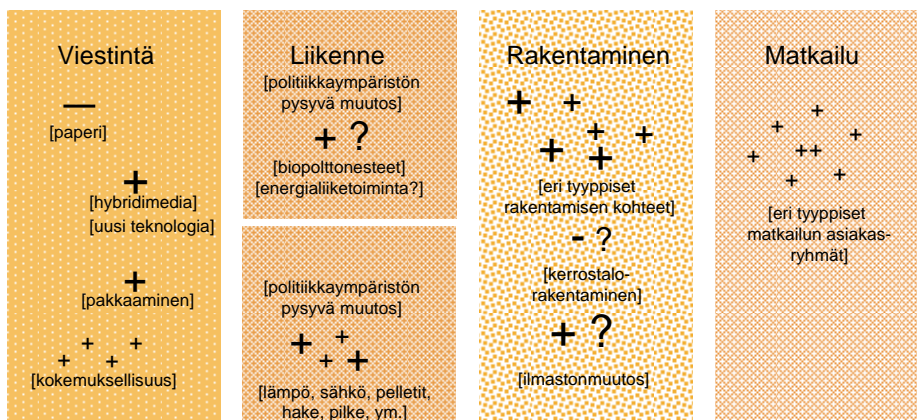
Toteutus:

- Yhteensä 60 asiantuntijaa
- Aineistoa koottiin delfoi-
menetelmällä:
 - 1) asiantuntijahaastattelut
 - 2) Kaksivaiheinen verkkokysely

Kuva 3. Selvitykseen osallistuneiden asiantuntijoiden taustaorganisaatiot.

Yhteenvedo:

Puutuoteteollisuuden strategia 2006: Tavoitteena puurakentamisen volyymin kasvaminen kaikilla rakentamisen alueilla 5 - 10 % vuodessa.

Julkisen rakentaminen	Liikerakentaminen	Kerrostorakentaminen (yli 2 kerrosta)	Pientalorakentaminen (omakotitalot, rivitalot, pienkerrostalot 1-2 kerrosta)	Korjausrakentaminen	Muut rakentamisen osa-alueet
<ul style="list-style-type: none"> - Julkisivuelementit - Levymäiset sisustus tuotteet - Puuhallit - Rakennuksen runko, liimapuusta ja kertopuusta, (pilari-palkki-laatta & elementit) - Puujulkisivut, järjestelmät ja -tuotteet - Näyttävät puusisustus tuotteet ja niiden tuoteperheet - Näyttävät puiset insinöörirakenteet - vain 1-2 -kerroksiset kohteet - katetut kevyet sillat 	<ul style="list-style-type: none"> - Kevytrunkomarketit - Puuhallit - sisätilojen viihtyvyyden lisääminen puurakenteilla ja puuverhouksilla - 1-2-kerroksiset rungot (pilari-palkki-laatta & elementit) - Komposiittirakenteet liimaamalla; ripa- ja kotelolaatat tuoteosapohjaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - Väliohjaratkaisut - Julkisivuelementit ja järjestelmät - Massiivilevyt väliseiniin - In-fill seinät - Puukerrostalojen rungon kehittäminen - P1-luokan kivirunkokerrostalojen sisustusmateriaalina (sekä saneerauksissa että uudisrakennuksissa) - parvekeratkaisuissa - vanhojen kerrostalojen lisäkerroksissa - P2-luokan kerrostalojen sisustusmateriaalina puurunkokojeet 	<ul style="list-style-type: none"> - Väliohjaratkaisut - Matalaenergiatalot - Palkki-pilari -runko - Uudet puusisustus tuotteet ja levyt - julkisivut - parvekkeiden ja terassien teolliset ratkaisut valmisosista - pihaj- ja ympäristörakentaminen - tuoteosapohjaisesti toteutetut kaupunkimaiset pientaloalueet (matalatiivis) - Massiivipuiset järjestelmät (vrt. puurunkokojeet) 	<ul style="list-style-type: none"> - Julkisivuelementit - Kerrostalojen osalta esivalmisteiset puujulkisivut - esivalmisteiset parvekkeet - Sisustusjärjestelmät 	<ul style="list-style-type: none"> - Mijöörakentaminen, puistot, ulkoilueet, pihat (esim. sillat ja laiturit, tuoteperheet ja konseptit) - ympäristörakenteet esim. melun torjunta - Vapaa-ajan aluekeskukset (ulkoilu- ja urheilualueet HUOM! Matkailu) - Teollisuuden matalat tuotantorakennukset - rakentaminen manner-Euroopassa ja Luoteis-Venäjällä sekä Aasiassa. - Maatalousrakentaminen - Puupohjaiset tuoteperheet

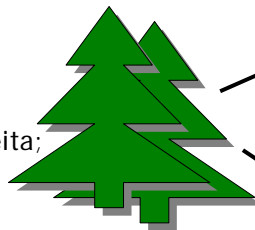
Vision toteutuminen edellyttäisi puutuoteteollisuuden kehittämistä: investointeja tuotekehitykseen

-KETÄ KIINNOSTAA...?

-Metsäteollisuuden kiinnostus on paperinjalostuksessa, sahaus sivu- tai tukibisnes

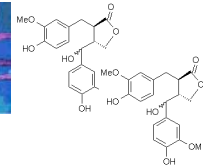
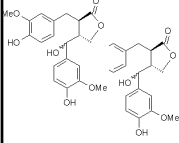
-Pienet sahat epäitsenäisiä ja riippuvaisia

-Miten metsätalous tukee tavoitteita; esim. puunkorjuun kehittäminen laatujaakeisiin perustuen

- Selluksi
- Sahalle
- Ikkunatehtaaseen
- Määrämittaista
- Tiheäsyistä...
- Energiaksi
- Liikennepolttonesteiksi

Biodiesel, Etanoli, Funktionaaliset elintarvikkeet, Elintarvikelisät esim. hitaat hiilihydraatit, Muovit, Kosmetiikka, Paperin lisäaineet, Maalit, Antioksidantit...

Puun kemiallisessa jalostamisessa:

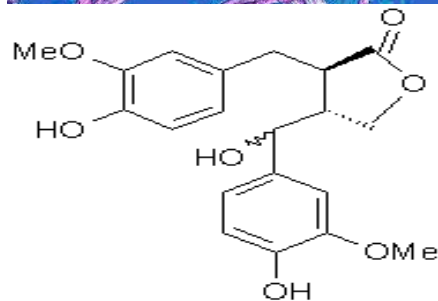
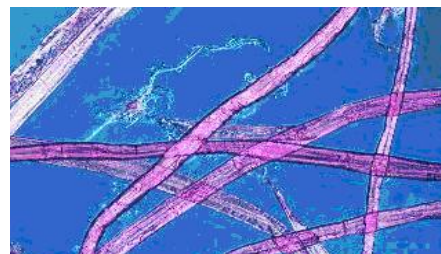
- Puun käyttömahdollisuudet laajenevat teknologian kehityksen myötä
- Energiapolitiikka luo markkinoita biopolttonesteille

Uusien tuotteiden valmistus hyötty synergiaeduista massa- ja paperiteollisuuden kanssa: esim. logistiikka ja puunhankinta

Mutta: Miten uusi tuotanto kytkeytyy vanhaan...?

- Esim. eri mittakaavaisen tuotannon yhteensovittaminen biojalostamoissa
- Kilpaileva käyttö raaka-aineelle?

Luonnon tuotteistaminen matkailun ja virkistyksen tuotteiksi

Paikallisten asukkaiden kohtaaminen, arkiset askareet metsässä
Liikunnalliset tuotteet
Hyvinvointi, wellness-tuotteet
Tarinat ja historia, varhaisperinne, eräkulttuuri, savottakulttuuri
Metsätapahtumien foorumina: teatteri, historialliset tapahtumat
Metsän raaka-aineet ja terveystuotteet
Hiljaisuus
Oppimistarkoituksessa tehdyt matkat: geologia, ekosysteemit, ilmastonmuutos, monimuotoisuus
Riista
Luonnossa selviytyminen

E

Luontomatkailun kehittyminen on riippuvaista muista metsänkäyttömuodoista

- Matkailuun sopivan ympäristön turvaaminen
- Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset – suojelualueet ovat myös elinkeinopolitiikkaa
- Virkistysarvokauppa?

25

JOHTOPÄÄTÖS:

Uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää paperikeskeisyydestä luopumista

”Vanha koira makaa luun päällä, ei syö, mutta ei anna poiskaan.”

- Löytyykö todellista halua ja toimijoita kehittää uutta tuotantoa?

- Millaisia rakenteellisia esteitä uudistumiselle on?

Tutkimuksen haasteita:

- Paperikeskeisyyttä tukevien rakenteiden ja instituutioiden tunnistaminen

- Metsäalan institutionaalisen uudistumisen tukeminen

Entä toteutuuko kestävä kehitys metsäalan murroksen myötä?

KYLLÄ.

Biopohjaiset materiaalit

Öljyn korvaaminen biopolttoaineilla

Aineettomat palvelut (matkailu ja virkistys)

Ilmastonmuutos

EI.

Uudet ongelmat: puun hinta nousee ja metsiä käytetään entistä tehokkaammin

Tutkimuksen haasteita:

- Millaista metsäpolitiikkaa tarvitaan?

- Millaiset toimintatavat tukevat ristiriitojen ratkaisua?

- Millaiset hallinnan keinot edistävät ongelmanratkaisua ja ongelmien ennakointia?

